

Consell Assessor de Polítiques d'Igualtat de Gènere del PSIB-PSOE:

Proposta de resolució sobre la situació dels dones a Ucraïna

En el context de l'agressió armada totalment injustificada de Rússia a l'Estat sobirà i democràtic d'Ucraïna, el Consell Assessor de Polítiques d'Igualtat de Gènere del PSIB-PSOE:

- Manifesta la seva més clara i enèrgica condemna d'aquesta agressió i de les conseqüències devastadores que està provocant en el conjunt de la població i en el territori d'Ucraïna des de l'inici de la invasió, el 24 de febrer, pel president Putin.
- Invoca el retorn a la via diplomàtica i el cessament immediat de l'atac armat perpetrat per Rússia.

En aquest context, el Consell Assessor expressa la seva profunda preocupació per les repercussions que està tenint i que tindrà en el futur a curt i mitjà termini està agressió armada en els drets fonamentals de les dones ucraïneses o residents a Ucraïna, considerant:

- Que ja abans d'aquest atac les dones d'Ucraïna es trobaven en una situació de molta precarietat, ja que Ucraïna és el país més pobre d'Europa (PIB més baix d'Europa en 2020) i que aquesta pobresa afecta de manera desproporcionada a les dones.
- Que les dones i els nens constitueixen la gran majoria dels més de 3 milions de refugiats que han fugit d'Ucraïna des del 24 de febrer. La gran majoria de les dones estan fugint soles amb els seus fills i filles i estan en greu risc de violència, explotació, abús i pèrdua de drets en tots els àmbits.
- Que les màfies de tràfic d'éssers humans aprofiten les situacions de crisi humanitària i de conflicte, que posen a les persones en situació de vulnerabilitat extrema degudes a la pèrdua de la llar, del treball i de les xarxes de protecció familiars i estatals, per a captar a dones sota l'engany

de falses promeses i, una vegada arribades al lloc de destinació, forçar-les a prostituir-se o a realitzar activitats delictives de tota mena. Tant les Nacions Unides com organitzacions no governamentals han alertat del risc que els tractants s'infiltrin en les zones frontereres per a captar a dones. Aquest temor resulta encara més fundat considerant que Ucraïna era ja abans de l'esclat de la guerra el tercer país no de la UE amb més víctimes de tràfic explotades a la UE, darrere de Nigèria i la Xina. Així mateix, preocupa el fet que, sent Ucraïna un dels pocs països del món on la gestació és legal, dones ucraïneses en situació d'extrema vulnerabilitat s'hagin vist abocades a sotmetre's a aquests procediments o s'han vist forçades a fer-ho, ja que, segons informa la UE, el tràfic de dones amb finalitats de maternitat subrogada per a la subsegüent venda bebès es confirma com un negoci il·lícit a l'alça.

- Que les dones refugiades queden en una situació d'extrema vulnerabilitat i que els seus drets fonamentals, inclosos el dret a la vida, a la integritat física, a la salut, a l'alimentació, i a la no-discriminació, es veuran greument vulnerats si els països europeus no organitzen el seu acolliment d'una forma ambiciosa i eficaç, invertint els recursos necessaris perquè les dones i els seus fills no es trobin desprotegides i no estiguin una altra vegada exposades a ser captades per les xarxes de tràfic que operen també als països i ciutats d'acolliment.

- Que s'han donat de forma repetida patrons de discriminació racial en l'acolliment de la població refugiada d'Ucraïna als països fronterers de la UE, ja que les persones blanques han estat acollides de manera prioritària mentre que les refugiades i refugiats d'altres colors de pell, especialment les persones negres, han estat tractades com a refugiats de segona categoria, dificultant el seu accés a la protecció únicament pel seu color de pell. Aquest fenomen s'ha donat especialment respecte de les persones estrangeres residents a Ucraïna, com els estudiants i treballadors africans o afrodescendents, però també d'altres col·lectius racialment diferents a la població majoritària d'Ucraïna.

- Que les dones que es queden a Ucraïna estan igualment en risc de sofrir greus atemptats a la seva integritat física i mental, no sols pels riscos inherents a un context de violència armada, sinó també per la seva especial vulnerabilitat enfront de la violència sexual per part dels militars i mercenaris involucrats en el conflicte.

Pels motius exposats, el Consell Assessor de Polítiques d'igualtat de Gènere del PSIB-PSOE resol:

- Donar suport a les mesures adoptades per Espanya, per la UE i per altres mecanismes per a aconseguir al més aviat possible el restabliment de la pau a Ucraïna i per a proporcionar ajuda humanitària a la població d'Ucraïna mentre duri aquesta crisi.
- Donar suport a l'activació per part de la UE de la Directiva de protecció temporal per a agilitar l'acolliment als països de la UE de les persones refugiades que fugen d'Ucraïna, i en particular les dones i les nenes. En aquest context:
  - o Fa una crida perquè es redoblin els esforços per a aconseguir una protecció efectiva dels civils en les rutes migratòries utilitzades per a la fugida d'Ucraïna amb l'objectiu de contrarestar les activitats delictives de les xarxes de tràfic i impedir la captació de dones i nenes, així com de nens, per a la seva futura explotació sexual i d'una altra índole a la UE.
  - o Insta que tots els estats de la UE garanteixin el dret a la informació de les dones, nens i nenes refugiades sobre els drets que els atorga la directiva de protecció temporal de la Unió Europea, en particular la residència legal i els permisos de treball, fins i tot distribuint material imprès en ucraïnès.
  - o Insisteix en la necessitat de respectar el dret fonamental a la no-discriminació per motius de raça i a garantir que tots els Estats de la UE acullin a totes les persones que fugen de la guerra a

Ucraïna, i en particular a les dones i nenes, sense distinció alguna basada en el seu color de pell, la seva nacionalitat o la seva situació administrativa.

- Donar suport a l'adopció pel Govern d'Espanya, i el compromís del Govern dels Illes Balears, del Pla d'acolliment per a persones desplaçades procedents d'Ucraïna, que preveu l'acolliment dels nacionals ucraïnesos, els estrangers residents a Ucraïna, i els nacionals ucraïnesos en situació irregular a Espanya, i els seus familiars. En el context de l'esforç d'acolliment i de la creació de centres de recepció, insta les autoritats competents a adoptar un enfocament sensible al gènere en l'organització i gestió d'aquests centres, així com en l'organització de tots els altres recursos i serveis d'acolliment, amb la finalitat d'assegurar:

- que les dones i nenes no corrin el risc de sofrir assetjament per raó de gènere o violència sexual o d'una altra índole, garantint la seva seguretat i evitant que en trobar-se en una situació de desprotecció o vulnerabilitat, siguin captades per les xarxes de tràfic que operen al nostre país.
- que les dones puguin accedir a serveis adequats des de la perspectiva de gènere en relació amb les seves necessitats d'assistència sanitària, psicològica, social i, en el seu cas, jurídica i d'interpretació i traducció, en el marc d'un sistema que sigui capaç d'identificar i donar respostes a situacions d'especial vulnerabilitat.
- que les dones puguin accedir a la formació professional i a oportunitats laborals garantint en tot moment que no sofreixin discriminació per raó de gènere, ni tampoc per motius de nacionalitat o raça.
- que tant les nenes com els nens puguin accedir a l'educació i a serveis de suport adequats que els permetin superar els greus obstacles, no sols lingüístics sinó socials i psicològics, als quals hauran d'enfrontar-se.

- Instar que les autoritats de tots els països extremin els esforços per a protegir les dones i nenes de la violència, i en particular de la violència sexual, a les quals estan exposades en l'actual context de guerra a Ucraïna en la mesura de les seves possibilitats i que, en els casos en els quals aquesta violència s'hagi produït, cooperin per a adoptar totes les mesures necessàries, fins i tot la recollida d'elements de prova, perquè aquesta violència no quedi impune.

- Recomanar que s'augmenti la participació de les dones en els esforços per a aconseguir la pau i seguretat a Ucraïna, garantint la igualtat de gènere en la programació, implementació i en el seguiment d'aquests esforços. En aquest context, tant Espanya com els altres Estats membres de la UE i de l'ONU han d'obrar per a garantir la participació significativa de les dones i de les organitzacions i xarxes de contacte de dones en la resolució d'aquest conflicte i en la reconstrucció posterior d'Ucraïna, de conformitat amb la resolució 1325(2000) del Consell de seguretat sobre dones, pau i seguretat i de l'II Pla Nacional d'Acció de Dones, Pau i Seguretat adoptat pel va governar espanyol en 2017.